

Poznań, dnia 1 grudnia 2004 r.

WK-0911/29/2004

**Pani
Dorota Krystyna Lew
Burmistrz
Miasta i Gminy Czempin**

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej, którą objęto wykonanie budżetu za 2003r.

Stwierdzono, że wnioski pokontrolne skierowane na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w 2000r. zostały wykonane.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole, który został omówiony i podpisany w dniu 8 października 2004r.

Kontrola wykazała nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, zwłaszcza w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych oraz przy realizacji dochodów i wydatków budżetowych.

Organizacja działalności kontrolnej została określona w Rozdziale VIII Regulaminu Organizacyjnego Urzędu ustanowionego zarządzeniem Burmistrza z dnia 21 lutego 2003 r. Nie zawarto w nim jednak wszystkich wymogów dotyczących procedur kontroli oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, wynikających z postanowień art. 35a ustawy o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.). Burmistrz nie skontrolował, czy kierownicy innych podległych jednostek organizacyjnych określili wyżej wymienione procedury, czym nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 127 ustawy o finansach publicznych.

Kontrola rzetelności i prawidłowości prowadzonych ksiąg rachunkowych wykazała, że:

- dla organu:

- 1) Na koncie 901 zaksięgowano dochody w kwocie 12.498.301,84 zł. W sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2003 wykazano dochody wykonane (kol. 7) w kwocie 12.514.368 zł. oraz dochody otrzymane (kol. 8) w kwocie 12.498.064 zł. Różnica powstała w zakresie dochodów realizowanych przez urzędy skarbowe, gdzie zostały zaksięgowane dochody przekazane (kol. 12 sprawozdań Rb-27S) a nie dochody wykonane (kol. 11 sprawozdań Rb-27S). Różnica pomiędzy dochodami wykonanymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S a zaksięgowanymi na koncie 901 wynosi (w pełnych złotych) 16.066 zł. a dotyczy dz. 756 rozdz. 75616 § 050 (Urząd Skarbowy Poznań-Śródmieście) oraz rozdz. 75621 § 002 (II US Warszawa-Śródmieście).
- 2) Na koncie 902 nie dokonywano księgowania wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. Wydatki księgowano na jednym koncie 902/000/00000/0000/00. W ZPK określono, że „ewidencję konta 902 prowadzi się według globalnych wypłat z rachunku podstawowego i według sprawozdań Rb-28S jednostek organizacyjnych oraz

wydruków z programu FKJ (dotyczy urzędu gminy). Szczegółowa ewidencja według podziałek klasyfikacji wydatków (...) wynika z w/w sprawozdań Rb-28S oraz wydruków.”

Na koncie 902 zaksięgowano wydatki w kwocie 13.354.078,15 zł. W sprawozdaniu Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2003 wykazano wydatki wykonane (kol. 6) w kwocie 13.354.085 zł. Różnica w wysokości 6,85 zł. powstała na skutek zaokrąglania kwot wykonanych wydatków w poszczególnych paragrafach sprawozdań jednostkowych.

- 3) Wynik za 2002 r. z konta 961 przeksięgowano na konto 960 pod datą 30.12.2003 r. (PK 168).

Wynik za 2003 r. z konta 961 przeksięgowano na konto 960 pod datą 30.06.2004 r. (PK 81 i 82) z uwagi na brak uchwały rady w sprawie absolutorium.

Było to sprzeczne z zasadami prowadzenia kont określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jst. oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153 poz. 1752) – zał. nr 1 do rozporządzenia opis do kont 901, 902, 960 i 961.

- dla Urzędu wykazała, że:

- 1) Na koncie 131:

a) księgowano komputerowo w podsystemie FKJ dochody uzyskane przez Urząd. Dochody księgowano zbiorczo, bez podziału na działy, rozdziały i paragrafy na koncie 131/000/00000/0000. W Zakładowym Planie Kont nie przewidziano tego konta, jak również innego do ewidencjonowania dochodów Urzędu jako jednostki budżetowej.

b) nie księgowano wpływów i wypłat z rachunku środka specjalnego. Dla prowadzonej ręcznie ewidencji rachunku środka specjalnego w Urzędzie stosowano konto 135. W ZPK nie przewidziano konta 131.

- 2) W ZPK nie ujęto oraz nie prowadzono ewidencji na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe”, pomimo że na dzień 31.12.2002 r. Gmina posiadała długoterminowe należności budżetowe z tytułu ratalnej sprzedaży nieruchomości w kwocie 85.921,26 zł i na dzień 31.12.2003 r. w kwocie 14.627,53 zł.

- 3) Na stronie Wn konta 810- /Dotacje budżetu oraz środki z budżetu na inwestycje/ nie księgowano środków na inwestycje.

- 4) Z zestawienia stanów kont 998/010/01009/4300 – 998/926/92695/4430 od początku roku do 03.12.31 wynika na koniec roku saldo Ma 5.527,04 zł. (obroty Ma w kwocie 5.711.120,79 zł. /zawyżone o 2.763,52 zł./ i obroty Wn w kwocie 5.705.593,75 zł. /zaniżone o 2.763,52 zł./). W jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S sporządzonym dla Urzędu wykazano zaangażowanie ogółem w kwocie 5.708.357,27 zł.

Stanowiło to naruszenie zasad prowadzenia kont określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości ... – zał. nr 2 do rozporządzenia opis do kont 131, 226, 810 i 998.

- 5) W księgach rachunkowych Urzędu w podsystemie FKJ prowadzone jest konto syntetyczne 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na którym pod datą 30.12.2003 r. (PK 169) zaksięgowano zbiorczo kwotę zaległości (należności wymagalnych na dzień 31.12.2003 r.) w kwocie 683.497,47 zł. i nadpłat w kwocie 10.415,59 zł, wynikających z księgowości podatkowej. Na koncie 221, ani na innym

koncie rozrachunkowym, nie księgowano należności i nadpłat w zakresie dochodów nie podatkowych, nie zaksięgowano również należności nie będących zaległością na dzień 31.12.2003 r. Należności z tytułu dochodów podatkowych ogółem wyniosły na 31.12.2003 r. 1.159.654,29 zł., w tym zaległości 683.497,47 zł.

Z dokumentacji w Referacie Gospodarki Gruntami wynika, że na dzień 31.12.2003 r.

- z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste zaległości wyniosły 370,45 zł. a nadpłaty 340,00 zł.
- z tytułu najmu i dzierżawy zaległości wyniosły 4.026,84 zł. a nadpłaty 129,71 zł.

Sposób prowadzenia ewidencji na koncie Urzędu 221 naruszał przepisy art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 ze zm.).

Kontrola rzetelności i prawidłowości sporządzania sprawozdań wykazała nieprawidłowości polegające na nie wykazaniu w sporządzonym dla Urzędu jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2003 wszystkich zaległości i nadpłat, w tym w niezawidencjonowanych na koncie 221 zaległości i nadpłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz najmu i dzierżawy, a także zaległości z tytułu naliczonych na koniec 2003 roku i ujętych na koncie 290 odsetek od nieterminowych płatności podatków.

Stanowiło to naruszenie przepisów § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24 poz. 279 ze zm.).

Wyniki kontroli rzetelności sporządzania sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych i sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych ujawniły, że:

- W sprawozdaniach Rb – 27S skutki obniżenia górnych stawek n.w podatków wykazano w wysokościach niezgodnych z faktycznymi kwotami:

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

	Ustalenia kontroli	wg sprawozdania		różnica
I kw.	78.389zł	78.389zł		
II kw.	156.693zł	156.706zł	zaniżono o kwotę	13zł
III kw.	235.620zł	236.782zł	zawyżono o kwotę	1.162zł
IV kw	314.242zł	314.489zł	zawyżono o kwotę	247zł

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

	Ustalenia kontroli	wg sprawozdania		
I kw.	33.248zł	32.535zł	zaniżono o kwotę	713zł
II kw.	67.090zł	67.683zł	zawyżono o kwotę	593zł
III kw.	99.400zł	96.929zł	zaniżono o kwotę	2.471zł
IV kw	130.991zł	126.364zł	zaniżono o kwotę	4.627zł

- Kontrolą objęto 100 % wydanych w 2003r. decyzji Burmistrza w zakresie umorzenia, rozłożenia na raty i odroczenia.

W toku kontroli ustalono, że:

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

	Ustalenia kontroli	wg sprawozdania	różnica
I kw.	1.292zł	1.495zł	zawyżono o kwotę 203zł
II kw.	49.782zł	47.636zł	zaniżono o kwotę 2.146zł
III kw.	34.041zł	17.146zł	zaniżono o kwotę 16.895zł
IV kw.	53.390zł	52.539zł	zawyżono o kwotę 851zł

Podatek rolny od osób fizycznych

	Ustalenia kontroli	wg sprawozdania	różnica
I kw.	887zł	3.730zł	zawyżono o kwotę 2.850zł
II kw.	13.170zł	13.207zł	zawyżono o kwotę 100zł
III kw.	11.992zł	9.028zł	zaniżono o kwotę 2.964zł
IV kw.	5.361zł	2.536zł	zaniżono o kwotę 2.825zł

– W sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych:

– sporządzonych za okres od początku roku do 30 czerwca 2003 r.

Wyszczególnienie - podatek:	Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych za okres sprawozdawczy – kolumna 3 sprawozdania			Skutki udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) – kolumna 4 sprawozdania		
	Kwota wykazana w sprawozdaniu	Wg ustaleń kontroli	Różnica	Wg ustaleń kontroli	Kwota wykazana w sprawozdaniu	Różnica
Rolny				13.170	13.207	Zawyżono o kwotę 37zł
Od nieruchomości	224.290	223.783	Zawyżono o kwotę 507zł	119.193	117.047	Zawyżono o kwotę 2.146zł

– sporządzonych za okres od początku roku do 31 grudnia 2003 r.

Wyszczególnienie - podatek:	Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych za okres sprawozdawczy – kolumna 3 sprawozdania			Skutki udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) – kolumna 4 sprawozdania		
	Wg ustaleń kontroli	Kwota wykazana w sprawozdaniu	Różnica	Wg ustaleń kontroli	Kwota wykazana w sprawozdaniu	Różnica
Rolny	0	0		5.362	2.536	Zaniżono o kwotę 2.826zł
Od nieruchomości	445.233	440.853	Zaniżono o kwotę 4.380zł	90.869	502.492	Zawyżono kwotę o 411.623zł

Stosownie do przepisów § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2003:

1. nie wykazano w kol. 7 sprawozdania Rb-28S Urzędu zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2003 rok. Z ewidencji prowadzonej na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” wynikają na dzień 31.12.2003 r. zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2003 rok w kwocie 48.164,75zł. Konto 225 „Rozrachunki z budżetami” wykazuje saldo Ma 14.466,80 zł, (w tym 6.731,50 zł. dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego) a konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” saldo Ma 66.580,35 zł. (w tym 33.192,65 zł. dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego).

Stanowiło to naruszenie przepisów § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w związku z § 8 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia.

2. nie wykazano w kol. 7 zbiorczego sprawozdania Rb-28S wszystkich zobowiązań wynikających ze sprawozdań jednostkowych. W sprawozdaniu zbiorczym wykazano zobowiązania ogółem w kwocie 602.148 zł, natomiast ze sprawozdań jednostkowych wynikają w kwocie 619.719,86 zł. Różnica dotyczy zobowiązań wykazanych w sprawozdaniu jednostkowym Ośrodka Pomocy Społecznej w kwocie 17.571,66 zł.

Nie sporządzenie sprawozdania zbiorczego na podstawie sprawozdań jednostkowych stanowiło naruszenie przepisów § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wykazaniu w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2003:

1. w poz. D17 „inne źródła” kwoty „wolnych środków” 211.443 zł. (stan na dzień 31.12.2003 r.) zamiast 151.282 zł. (stan na dzień 31.12.2002 r.), czym naruszono § 10 pkt 6 lit c zał. nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
2. w poz. D21 „spłaty kredytów i pożyczek” kwoty spłaconych rat pożyczek 27.000 zł. zamiast 23.500 zł, czym naruszono przepisy § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 10 pkt 7 zał. nr 2 do rozporządzenia. O kwotę 3.500 zł. zaniżono również wartość zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów w sprawozdaniu Rb-Z oraz w bilansie z wykonania budżetu sporządzonym na dzień 31.12.2003 r. (6.887.995 zł. zamiast 6.891.495 zł.).

Z ewidencji księgowej prowadzonej na kontach 224/001/00000/0000/03 i 224/001/00000/0000/04 wynika, że pod datą 30.12.2003 r. na podstawie PK 138 przeksięgowano raty dwóch pożyczek w łącznej kwocie 3.500,00 zł. (pożyczka nr 78/P/Le/OA/02 rata w wysokości 1.000,00 zł. i nr 50/P/Le/OW/02 rata w wysokości 2.500,00 zł.) na konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe”. Spłata rat pożyczek nastąpiła w dniu 09.01.2004 r.

Nie wykazanie w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2003 wszystkich należności wynikających ze sprawozdań jednostkowych, jest sprzeczne z przepisami § 8

ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. W zbiorczym sprawozdaniu Rb-N zostały wykazane jedynie należności wynikające z jednostkowego sprawozdania Rb-N sporządzonego dla Urzędu Gminy w kwocie 683.497,47 zł. a nie ujęto należności wymagalnych wykazanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Czempiniu w kwocie 55.928,50 zł.

Obsługa bankowa dla budżetu prowadzona jest przez Bank Spółdzielczy w Poniecu. Umowa została zawarta w dniu 2 maja 2003r. na czas określony do 01 maja 2006r. pomiędzy Gminą Czempień działającą przez Burmistrza przy udzieleniu kontrasygnaty przez Skarbnika Gminy a Bankiem Spółdzielczym w Poniecu reprezentowanym przez Prezesa i Pełnomocnika Zarządu. Ewidencja księgową w zakresie rachunków bankowych była zgodna z wyciągami bankowymi oraz potwierdzeniem sald bankowych.

Rozrachunki i roszczenia prowadzone były w Urzędzie na kontach Zespołu 2. Na dzień 31.12.2003 r. salda wykazywały następujące konta:

- konto 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” saldo Wn 7.783,68 zł. i saldo Ma 148.726,09zł.,
- konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” saldo Wn 673.081,80zł.,
- konto 225 „Rozrachunki z budżetami” saldo Ma 14.466,80 zł.,
- konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” saldo Ma 66.580,35 zł.,
- konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” saldo Ma 48.164,75zł.,
- konto 240 „Pozostałe rozrachunki” saldo Ma 27.588,49zł.
- konto 290 „Odpisy aktualizujące należności” saldo Wn 238.550,60 zł.

Kontrola rozrachunków na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wykazała, że na saldo Ma w kwocie 148.726,09 zł. składały się niezapłacone cztery faktury i sześć rachunków oraz lista płać za miesiąc styczeń. Faktury oraz rachunki nie zostały zaewidencjonowane w dzienniku korespondencji prowadzonym w sekretariacie urzędu, brak na nich także dyspozycji dotyczących sposobu załatwienia sprawy, terminu załatwienia sprawy oraz aprobaty załatwienia sprawy. Stanowiło to naruszenie przepisów § 8 ust. 1 i §10 ust.1.pkt 2 Instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.).

Inwentaryzację składników majątkowych za rok 2003 przeprowadzono w dniu 31.12.2003r. w zakresie środków pieniężnych, stanu rozrachunków, druków ścisłego zarachowania, środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, stanu kredytów i pożyczek ,inwentaryzację należności i zobowiązań poprzez weryfikację sald kont rozrachunkowych.

Z ewidencji księgowej kont 134 – Kredyty bankowe oraz 260 – Zobowiązania finansowe wynika, że Gmina posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytu:

§ na dzień 1 stycznia 2003r.w łącznej kwocie 5.969.995,27zł z tytułu czterech zaciągniętych pożyczek

§ na dzień 31 grudnia 2003r. w kwocie 6.887.995zł

Ustalono dwa przypadki spłaty rat pożyczek po terminie określonym w zawartych umowach stanowiło to naruszenie art. 28 ust. 3 pkt.3 ustawy o finansach publicznych oraz § 1 ust.2 aneksów zawartych umów

Pod datą 30.12.2003r. dokonano przeksięgowania na podstawie PK 138 obu rat pożyczek w łącznej kwocie 3.500zł na konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe”.

W dniu 28 lipca 2004r. została przeprowadzona kontrola kasy. W kasie przechowywane były druki ścisłego zarachowania, do której prowadzono ewidencję obejmującą: kwitariusze przychodowe K-103 czeki gotówkowe, świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt.

Kontrola nie wykazała różnic między stanem faktycznym a stanem wynikającym z ewidencji druków.

Na podstawie rejestrów wymiarowych, rejestrów przypisów i odpisów, deklaracji podatkowych, nakazów płatniczych, kart kontowych, informacji z rejestru gruntów, decyzji administracyjnych, dowodów zrealizowanych wpłat skontrolowano zagadnienia dotyczące prawidłowości: wymiaru podatków, prowadzenia ewidencji podatków i opłat, udzielonych ulg i zwolnień ustawowych, egzekwowania zobowiązań podatkowych. Dochody z podatków i opłat lokalnych wyniosły w 2003 roku 5.245.091zł i stanowiły 41% ogółu dochodów budżetu. Na dzień 31.12.2003r. zaległości podatkowe stanowiły kwotę ogółem 641.947zł i wzrosły o 6.406zł. W ciągu 2003r. wystawiono w podatku od nieruchomości od osób prawnych 157 tytułów wykonawczych na kwotę 495.754,69zł i 29 upomnień na kwotę 675.314,19 zł Urząd Skarbowy wyegzekwował w 2003r. kwotę 25.248,30zł. W podatku rolnym od osób fizycznych wystawiono 291 upomnień na kwotę 84.563,34zł oraz 714 upomnień na kwotę 251.935,12zł. Łącznie wysłano 326 tytułów wykonawczych na kwotę 72.483,79zł. Urząd Skarbowy wyegzekwował kwotę 52.438,67zł na zaległości dokonywano wpisu na hipotekę

W toku kontroli ustalono, że insp. ds. księgowości podatkowej dokonywała przypisu i wymiaru podatku od środków transportowych od osób prawnych i fizycznych .

Na 7 decyzji wydanych w 2003 roku w sprawie zwolnień i ulg z podatku rolnego gruntów nabytych na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa skontrolowano 3, w tym 1 wydaną w 2003r. i 2 wydane w latach poprzednich. Na tej podstawie stwierdzono, że we wszystkich decyzjach nie właściwie podano okresy zwolnień i ulg, co stanowiło naruszenie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tj. Dz.U. z 1993r. Nr 94, poz. 431 ze zm.).

Dochody za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2003 r. stanowiły kwotę 133.586 zł. Z prowadzonego w Urzędzie rejestru zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynika, że w 2003r. wydanych zostało 65 zezwoleń z tego 17 zezwoleń na sprzedaż jednorazową. Sprawdzono prawidłowość naliczania oraz terminowość opłat wniesionych przez podmioty korzystające z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Kontrolą objęto 7 podmiotów, którym wystawiono zezwolenia w tym 2 podmiotom na sprzedaż jednorazową i stwierdzono, że w 2 przypadkach opłaty zostały wniesione po terminie wydania zezwolenia, co stanowiło naruszenie art. 11¹ ust. 2 i 7 ustawy z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 ze zm.).

Z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie organu 901 oraz ze sprawozdania Rb-27S wynika, że kontrolowana jednostka uzyskała w 2003 roku dochody z mienia w dziale 700, w rozdziale 70005 w kwocie 120.943,24 zł., w tym:

- w § 047 – Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości, w kwocie 15.978,84 zł., co stanowi 133,16% planu,
- w § 075 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych (...), w kwocie 30.116,20 zł., co stanowi 60,47% planu,
- w §077 – Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości, w kwocie 66.652,57 zł., co stanowi 107,09% planu.

Ewidencja księgową dochodów z mienia (należności i wpływy) prowadzona była analitycznie przez pracowników Referatu Gospodarki Gruntami w zakresie dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości, dzierżawy gruntów i użytkowania wieczystego. Ze sporządzonych przez pracowników Referatu zestawień wynika, że dochody z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste wyniosły 15.978,57 zł. a z tytułu najmu i dzierżawy 30.088,28 zł.

Różnica w wysokości 0,27 zł. w zakresie użytkowania wieczystego wynika z zaksięgowania na koncie 901/700/70005/0470 odsetek od nieterminowo uiszczonej opłaty za użytkowanie wieczyste w łącznej kwocie 13,90 zł. (2 przypadki) oraz nie zaksięgowania opłaty za użytkowanie wieczyste w kwocie 13,63 zł, błędnie opisanej na dowodzie wpłaty jako „dzierżawa za grunt”.

Różnica w wysokości 27,92 zł. w zakresie najmu i dzierżawy wynika z zaksięgowania na koncie 901/700/70005/0750 odsetek od nieterminowo uiszczanego czynszu dzierżawnego w łącznej kwocie 15,09 zł. (4 przypadki), wyksięgowania wpłaty dotyczącej czynszu ANR w kwocie zawyżonej o 0,80 zł. oraz zaksięgowania opłaty za użytkowanie wieczyste w kwocie 13,63 zł., błędnie opisanej na dowodzie wpłaty jako „dzierżawa za grunt”. Stanowiło to naruszenie przepisu art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 ze zm.).

Kontrolą objęto wydatki w rozdziale 75023 § 4410 dotyczące 27 poleceń wyjazdu służbowego. Stwierdzono 6 przypadków wystawienia druków poleceń wyjazdów służbowych o tych samych numerach, co było sprzeczne z art. 21 ust. 1 pkt.1 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzono, że wydatki na wypłaty diet dla sołtysów zaksięgowano w dz. 750 rozdz. 75023 § 4100 – administracja publiczna – urzędy gmin – wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, zamiast w 750 rozdz. 75022 § 3030 – administracja publiczna – rady gmin – różne wydatki na rzecz osób fizycznych, a w dz. 750 rozdz. 75022 § 3030 zaksięgowano wydatek w wysokości 1.400,00 zł. za wykonanie medali „Zasłużeni dla Ziemi Czempieńskiej”, zamiast w dz. 750 rozdz. 75022 § 4300 zakup usług pozostałych, co stanowiło naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 68, poz. 634 ze zm.).

Z uchwały Rady Nr XXVII/237/2001 § 1 pkt 3 wynika, że wypłaty diet dla sołtysów powinny być dokonane kwartalnie do 10 kwietnia, 10 czerwca, 10 września i 10 grudnia. Stwierdzono w jednym przypadku, że wypłaty diet dokonano w dniu 9 października, zamiast 10 września, co naruszało termin zawarty w uchwale.

W dz.750 rozdz. 75023 § 4210 – zakup materiałów i wyposażenia - kontroli poddano wydatki na zakup oleju opałowego na potrzeby Urzędu na łączną kwotę 39.819,19 zł (26.958,36 zł bez VAT). Zakupu dokonywano 8 razy w ciągu roku na podstawie faktur. Z opisu na fakturach wynikało, że zamówienia udzielono w trybie zapytania o cenę. Do faktur załączano dokumentację podstawowych czynności sporządzoną w wyniku prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz notatkę służbową z przeprowadzonych rozmów telefonicznych, nie dołączono ofert sporządzonych w formie pisemnej, co stanowiło naruszenie zasady pisemności wyrażonej w art. 21 ust. 4 ustawy

z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. z 2002r. Nr 72, poz. 664 ze zm.).

Wydatki na inwestycje w 2003 r. zaplanowano w kwocie 2.053.200zł a zrealizowano w kwocie 1.695.776,21zł. Kontrolą objęto realizację zadań pn.:

- budowa sieci wodociągowej w ul. Zachodniej – ul. Kościańskie Przedmieście etap I
- usunięcie kolizji napowietrznej linii energetycznej nn oraz linii oświetlenia ulicznego w Czempiniu przy ul. Tarnowskiej

Zadania inwestycyjne zostały sfinansowane ze środków własnych w kwocie 106.164,06zł i z kredytu w kwocie 35.000 zł.

Kontrola wykazała, że koszty inwestycji pn. „kanalizacja sanitarna Głuchowo Czempin ujęte są na jednym koncie analitycznym 080 wraz z inwestycją budowa sieci wodociągowej w ul. Zachodniej – ul. Kościańskie Przedmieście etap I w wyniku powyższego z salda konta 080 nie wynika, jaka kwota została poniesiona na kontrolowaną inwestycję. Prowadzenie dwóch inwestycji na jednej karcie kontowej stanowiło naruszenie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych (opis konta 080) zawartych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).

Z dokumentacji prowadzonej w Referacie Gospodarki Gruntami wynika, że Gmina Czempin sprzedała w 2003 r. jedną nieruchomość. Sprzedaży nieruchomości zabudowanej oznaczonej numerem działki 76/37 w Gołębinie Starym o obszarze 0,1864 ha dokonano w drodze rokowań za cenę brutto 15.058,00 zł. Wyniki kontroli ujawniły, że:

- 1/ Wykaz nieruchomości zabudowanej położonej w Gołębinie Starym przeznaczonej do sprzedaży został ogłoszony przez Zarząd i wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu w dniu 05.07.2000 r. i zdjęty w dniu 31.07.2000 r., o czym świadczy dokonana adnotacja. Z przedłożonych dokumentów nie wynika, że informację o wywieszeniu wykazu podano do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej, co stanowiło naruszenie przepisu art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.).
- 2/ W ogłoszeniach o ustnych przetargach nieograniczonych organizowanych na dzień 4 września i 23 października 2000 r. podano, że „zastrzega się prawo odstąpienia od przetargu lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn”. Stanowiło to naruszenie § 2 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz.U. Nr 9, poz. 30 ze zm.).

W ogłoszeniach nie zawarto informacji o obciążeniach nieruchomości, co stanowiło naruszenie przepisu § 12 pkt 2 rozporządzenia.

Nieruchomość została nieodpłatnie przekazana Gminie przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa na mocy umowy z dnia 12.09.1995 r., zawartej w formie aktu notarialnego wpisanego do Repertorium A. pod numerem 6443/1995. W § 3 umowy strony oświadczyły, że „przekazanie własności działki następuje w trybie art. 24 ustęp 5 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 107 poz. 464 ze zmianami)”. Przepis ten uprawniał Agencję do nieodpłatnego przekazania nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na własność j.s.t. na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych. Strony umowy ustaliły w § 3, że przeniesienie własności działki nr 76/10 zabudowanej budynkiem klubo-kawiarni

następuje z przeznaczeniem na cele kulturalno-sportowe. Dyrektor AWRSP Oddział w Poznaniu pismem SGZ 4604/P/1/02/8339 z dnia 20 sierpnia 2002 r. poinformował, że w przypadku sprzedaży nieruchomości zobowiązuje gminę do przesłania aktu notarialnego i przekazania należnej kwoty na konto Agencji. Nabywca działki w Gołębinie Starym wpłacił całą należność (15.058,00 zł.) w kasie Urzędu w dniu 24.02.2003 r., a w dniu 26.02.2003 r. podpisano umowę sprzedaży nieruchomości. Mimo to jej aktualnej wartości pieniężnej, ustalonej według zasad określonych w art. 30 ust. 1 przywołanej ustawy, nie przekazano Agencji Nieruchomości Rolnych, a dochód z tytułu sprzedaży nieruchomości został zaksięgowany na koncie rozrachunkowym 224/000/00000/0000/14. Stanowiło to naruszenie art. 24 ust. 5a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 57, poz. 603).

W Urzędzie w 2003 roku w dzierżawę lub najem oddano składniki majątkowe 56 podmiotom, z których kontroli poddano 3. Stwierdzono jeden przypadek przedłużenia aneksem umowy najmu lokalu użytkowego położonego w Czempiniu przy ul. 24 Stycznia 23 na okres powyżej trzech lat (o 10 miesięcy) bez zgody Rady Miejskiej. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.).

Stan środków trwałych na dzień 01.01.2003 r. wynosił 22.567.390,13 zł., a na koniec 2003 r. wynosił 27.610.139,53 zł. Stan ten w ciągu 2003 r. uległ zwiększeniu o kwotę 5.127.381,15 zł. i zmniejszeniu o kwotę 84.631,75 zł. Stan pozostałych środków trwałych na dzień 01.01.2003 r. wynosił 162.305,80 zł., a na koniec 2003 r. wynosił 207.374,61 zł. Stan ten w ciągu 2003 r. uległ zwiększeniu o kwotę 45.068,81 zł., zmniejszenia nie wystąpiły. Kontrola zwiększeń środków trwałych i pozostałych środków trwałych wykazała, że w 2003 r. na stan środków trwałych przyjęto m.in. grunty pod drogę i recykling odpadów komunalnych w Piotrowie II na kwotę 1.746.050,00 zł przekazane Gminie przez AWRSP w 2002 roku (protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 04.02.2002 r.) oraz na stan pozostałych środków trwałych zakup mebli dla OSP w Czempiniu (faktura z dnia 31.07.2002 r., wydatek ten na kwotę 16.274,80 zł poniesiono w 2002 r.) Było to sprzeczne z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W 2003 roku w Urzędzie funkcjonował jeden środek specjalny, tj. środek specjalny za zajęcie pasa drogowego w rozdz. 60016 „Drogi publiczne gminne”. Z prowadzonego rejestru wydanych decyzji na zajęcie pasa drogowego wynika, że w 2003 r. wydano 13 decyzji. Kontroli poddano 3 decyzje na łączną kwotę 5.914,50 zł.

W dwóch przypadkach stwierdzono dokonanie wpłaty po terminie, a mianowicie:

- Decyzja Nr IT.7045/07/03 z dnia 01.07.2003 r. w której ustalono opłatę w wysokości 5.686,24 zł. Opłatę wniesiono 04.09.2003 r., zamiast do 14.07.2003r.
- Decyzja Nr IT.7045/08/03 z dnia 08.08.2003 r. w której ustalono opłatę w wysokości 214,31 zł. Opłatę wniesiono 22.09.2003r., zamiast do 15.08.2003r.

Przedstawiając Pani Burmistrz ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Dostosować do zgodności z obowiązującymi przepisami prawa procedury kontroli obowiązujące w Urzędzie, z uwzględnieniem standardów kontroli finansowej, o których mowa w art. 35a ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Standardy te wynikają z załącznika do Komunikatu Nr 1 Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2003 r. w sprawie ogłoszenia "Standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych" (Dz. Urz. Min. Finansów Nr 3, poz. 13).
Polecić kierownikom podległych jednostek organizacyjnych, opracowanie procedur kontroli finansowej.
2. Zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami określonymi przepisami ustawy o rachunkowości i zakładowym planem kont dostosowanym do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...), a w szczególności spowodować prowadzenie ksiąg rachunkowych rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco a prowadzenie ksiąg pomocniczych w szczególowości wymaganej rozporządzeniem. Na koncie 901 organu księgować dochody wykonane a na stronie Wn kont 134 i 260 ujmować wartość faktycznie spłaconych zobowiązań finansowych.
3. Dostosować zakładowy plan kont do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) (Dz. U. Nr 153 poz. 1752) a zwłaszcza poprzez wprowadzenie konta 131 „Rachunki bieżące” dla środka specjalnego oraz 226 „Długoterminowe należności budżetowe”. Określić w ZPK zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej dla konta 221 w zakresie wszystkich dochodów budżetowych.
4. Środki przekazywane na inwestycje ujmować na koncie 810 „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”.
5. Korespondencję ewidencjonować w dzienniku prowadzonym w sekretariacie, zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.).
6. Zapewnić rzetelne i prawidłowe sporządzanie sprawozdań budżetowych, a w szczególności:
 - a) w sprawozdaniach jednostkowych dane wykazywać w wysokościach wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
 - b) sprawozdania zbiorcze sporządzać w szczególowości i na podstawie sprawozdań jednostkowych,
 - c) dla zapewnienia sporządzania rzetelnych sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych, polecić utworzenie i prowadzenie pozabilansowej ewidencji skutków finansowych wynikających z wydanych decyzji w sprawie odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty zobowiązań podatkowych,
 - d) dokonać korekty sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za okres od początku roku do 30.06.2003 i do 31.12.2003 r. oznaczyć je jako skorygowane i przesłać do Ministerstwa Finansów za pośrednictwem RIO w Poznaniu.
7. Zmienić zakres czynności inspektora ds. księgowości podatkowej rozdzielając wymiar i księgowanie wpłat podatku od środków transportowych.
8. Zobowiązać inspektora do przygotowywania decyzji w sprawie przyznawania ulg z tytułu nabycia gruntów zawierającej okres zwolnienia wynikający z przepisów ustawy o podatku rolnym.

9. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawać po uprzednim uiszczeniu należnej opłaty, stosownie do przepisów art. 11¹ ust. 2 i 7 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
W przypadku nie dokonania wpłaty za wydanie zezwoleń w terminach ustawowych wydawać decyzję o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a nie pobierać odsetki z tytułu nieterminowej wpłaty.
10. Spowodować aby przy zbywaniu nieruchomości gminnych przestrzegane były przepisy prawa w zakresie gospodarki nieruchomościami, w tym poprzez:
 - a) zamieszczanie w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu w siedzibie Urzędu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży
 - b) zamieszczanie w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości informacji wymaganych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207 poz. 2108), w tym informacji o obciążeniach nieruchomości.
11. Zwrócić Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Poznaniu wartość pieniężną nieruchomości zabudowanej w miejscowości Gołębin Stary – działka nr 76/37, ustaloną według zasad określonych w art. 30 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 5a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 57, poz. 603 ze zm.) z powodu zbycia tej nieruchomości przed upływem 10 lat od dnia jej nabycia od Agencji.
12. Zobowiązać Skarbnika do stosowania prawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów
13. Diety sołtysom wypłacać w terminach zgodnych z uchwałą Rady Miejskiej.
14. Przy prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę (a także w innych trybach przewidzianych ustawą) przestrzegać zasady pisemności określonej w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.). Zgodnie z art. 82 ust. 2 ustawy ofertę składa się pod rygorem nieważności w formie pisemnej albo za zgodą zamawiającego w postaci elektronicznej, opatrzoną bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.
15. Zobowiązać inspektora Referatu Finansowego do wprowadzania kosztów związanych z inwestycjami na odrębnych kontach analitycznych w sposób umożliwiający rozliczenie każdej inwestycji.
16. Uregulować przekazywanie informacji w zakresie należności i wpłat z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste oraz dzierżawy pomiędzy Referatem Gospodarki Gruntami a Referatem Finansowym w celu uzgadniania wpłat oraz ujmowania wszystkich należności w księgach rachunkowych Urzędu.
17. Zaprzestać zawierania umów najmu na okres dłuższy niż trzy lata bez zgody Rady. Rozważyć przedstawienie Radzie Miejskiej projektu uchwały dotyczącej zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż trzy lata.

18. Zapewnić wprowadzanie do ksiąg rachunkowych wszystkich zdarzeń, które nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym.
19. Spowodować aby wpłaty za zajęcie pasa drogowego po ustalonym terminie określonym w wydanej decyzji były dokonywane z ustawowymi odsetkami zgodnie z art. 481 ustawy Kodeks Cywilny (Dz. U. z 1964 r Nr 16, poz. 93 ze zm.)
20. Polecieć dokonywanie spłat rat pożyczek w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
21. Nakazać pracownikom sporządzającym dowody księgowe, aby przestrzegali zasad określonych w art. 21 ustawy o rachunkowości.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
(-) Mieczysław Klupczyński

Otrzymuje do wiadomości:

Rada Miejska w Czempiniu